

Landskap: Småland

Upptecknat av: Thoren Petersson

Härad: Konga

Adress: Tjugasjö

Socken: Linneryd

Berättat av: August Linnander

Uppteckningsår: 1935

Född år 1858 i Linneryd

Uppteckningen rör sid.

Varor, som såldes o. köptes för.

1.

Ett lyse på sjön.

2.

"Born", - grubba, som gjordes i en sjö.

3.

Isgräng.

4.

Gröken.

5.

Linnander.

5.

Skivan.

6.

Villapaskotet.

7.

Skogsområde.

8-9.

Käcken.

10-12.

Lantmästare som går igen.

13.

Pestgård.

14.

Skriv endast på denna sida!

16 sid.

4655.

Lindjeframställning för i tiden.
Kloka gubbar.

sid.

15.

16.

4655

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIVSjälöförsörjning.

Så va inte mycket, di köpte för.
Så faurus för resten ingen handlare
här förvärd Krom i Kromborg. Så ä väl
en 80 år sen. Så hände före den
tien, att di sålde mjöl ve kvarnar-
na o till o må bröd. Sill o salt
så köpte di i staderna, när di va
lär må lass.

4655

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Tekor.

Tekor va ett lyse på jän. Si gam-
le sae: "Ja så Tekor i köll. Du
blir väl oruslag i väiet", sa di.

2

4655.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Bren.

Bren sa en grebbe som gjorde en spök. Så
kunde de säga till bren: "Tös du gå hem,
nu när du är så skönt?" "Ja, ja, ja
inte räddas för Bren."

3

Skriv endast på denna sida!

4655

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Åtgång.

Åtgång då skulle di gå julavatt. Di
gick efter köllawat. Min morfar, Petrus
Larsson, kom gick runt år. Han såg
bilsfärd i bröllopsstans i så där. I
så kunde di se, hur den grönare
skulle bli i bästa tiden för padden.

Skriv endast på denna sida!

4655

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

5

Spöken.

Så väste spökeniet här på stora
träderna där va i Skogsnäs. Där va
ett spöke, som höjde å höjde den gam-
le vägen över högen, långt sen den nye
va löyd å hästen sprutade eld. Där
va en där opp, som hade hatt mycket
dålighest för sig. Han hetto Lasse, å
hon va finnnare. Så do han, å di
skulle bära hon te kyrkan. Så ble
en uti kyrkan, som bar, så spöke,
så hon regnade ner, å di väste
byta ut häst.

4655

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Skervan.

Kär i dessa trakterna anlidade vi allti
Jhanna i Idemo (i fjärdens socken) för
skervan.

6

Skriv endast på denna sida!

^a
Vellapashotet.

4655

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Vellapashotet där kunde frammanse
få, om di gick ut i inte hade häst
flötat i ena di hade blitt byr-
ta'as.

7

4655

Skogsnyggar.

Karl Finke i Sandvick kom va ute i kö-
de två stutar. Så kom skogsnyggar
i to i lasset. Så tyckte inte stutarna
där'at. Så ble hon arg i sa: "Om du
ä Gud älla faan, så ska ja hem", i
då gick. När kom hem hem ve lovin,
så sto skogsnyggar där i skrattade.
Så gick hem in i to bössan i skat
th skott i skostenen. Kunt tälde
di inte.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

8

4655

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

9

Skogssnygan.

Skogssnygan bor villosse folle. Så finns
en kulle oppre i skogen, som di kal-
lar "Skogssnygekulle". Skogssnygan bor
kunde komma å sätta sej på landet,
när di körde å lå orkade inte här-
tana dra. Hon hade en hästafot å en
folkeafot.

4655

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

10

Näcken.

I Sandvits hode di mycket tal om
Näcken. Så va en pigga, som skulle
gå efter hästen i gårdet. Husbonden sa
te henne: "Så ä kända bända två
hästar. Ta potaten vä dej ä bjä dom. Sen
som åter potaten, då ä hästen." Pigan
gick, men hon löst förläsbandet ä
sträcke ner i bjätelgräven. Så va
se på gårdet gick två hästar lika-
dana. Sen var hon ä skulle äta. Så
högg hon förläst vä tänderna ä
rusade i sjön. "Så va allt ten för mig;
att ja hade löst förläsbandet" sa
piggen, "för annars hade ja följt vä
i sjön."

4655

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

11

Näcken

En gång klappade de byle i sjön se Ler-
barken. Så hade kört ner byken två
håst i litet hästen va där. Där var
klapphärningar gillt hem, skulle
drängen gå ner och köra hem by-
ken. Så var han skulle sätta för
sprang hästen i sjön.

4655

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

12

Näcken

Hör ute i sjön ä en sten som di kallar
"Näckastenen". Så skulle Näcken
hålla sig ibland. Så va en dräng
på Lerbäcksen som va ä karvade
ve sjön. Så skulle han gå hem ett
slog ä band hästen där. Men då gick
hästen ut velen ä gick ner i sjön.
Sen var drängen kom tillbaka, gick
där en likadan häst i skogsbän-
ten.

Skriv endast på denna sida!

4655

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

13

Skälviångare

Här oppe i Serbaddeen går en lantvätare
i spökan. "Här ä' det rätt, ä' här ä' det
fel" säger han. Trä sa di ofta, att di
så den där. Så skulle va väl som
hade blitt fel ve lantväteriet.

4655

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

14

Pestgärd.

Så den lilla inbägnaden där vägen
från Medanäs kommer ut på
håvadsvägen ve Virsryt kallade
di gamle alltid för pestgärd. Så
begärde di folket under pesten och
farssoten, när di dog så många,
så di inte kunde bära alla de
korkarna. Om då spökrade där eller
om di skulle offra där, där vet ju
inte.

4655

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

15

Livoljeframställning

Vi hade en oljefabrik här, som var
vida känd. Andreas i Stångmyla
var där, som hade en. Där var en stor stor
sten, som valde liffäst. Sen sålde
di där oljan. Sen livoljan användes
te färg. Sen var mycket bättre, än
den som di har nu. Di vet sitt
liffäst där, di som skulle måla.
Då är väl 100 år sen den liffästess-
sen var igång. Sen stora stenen
kom sen te lebruket och Lebruket
är sen ble den såld te Glasbruket i
Skrap. Där hade di den te i mala
glaskärl, och di kända här den
är.

4655

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

16

Kloka gubbar.

Israel på Eblövånen i Ormesågar ha va
så pass läkare, så ha överläffade
alla andra. Ja högg å mej en kum-
me en gång, må ja va lite, så
den hängde or bara lite or ena
sida. Så te far min mej må
te Niklajs (Nikolaus) i Skegsgård. Haen
sa te far: "Ja, slit den bite" sa ha.
"Så ä ja syng en psalm, men ja haen
inte läsa." "Så kör ja opp te
Israel håller, sa far. Vi kom dit. Haen
gjör vänting må at smorde at å spill-
kade at (spjälkade). Å ja haen hatt gö nytt-
ta å den kumme sav.